

● ZDRAVSTVENA SKUPNOST

Administrativni ukrepi namesto samoupravnih

Značilno za seje skupščin sisov družbenih dejavnosti, da navadno z udeležbo na zborih izvajalcev ni težav, medtem ko so zbori uporabnikov zadnje čase vse pogosteje nesklepčni, saj se sklicu ne odzove niti polovica delegatov. To se je pripetilo tudi 12. marca na zadnji seji skupščine naše občinske zdravstvene skupnosti v preteklem mandatu; od 54 delegatov zbora uporabnikov se jih je seje udeležilo le 20. Vendar so navzoči sklenili, da se bodo kljub temu pogovorili o zadevah, uvrščenih na dnevni red, in kasneje iskali soglasja k sprejetim sklepom.

Ob obravnavi poročila občinske zdravstvene skupnosti za minulo leto so delegati ugotovili, da so naloge izpolnjevali v okviru plana. Bilo je nekaj preokoličitev, tako na primer pri številu prevozov z reševalnimi avtomobili in pri zdravljenju v zdraviliščih, toda v zdravstvu ni moč natančno načrtovati vsak dinar, saj se boleznin in poškodb ne da predvideti vnaprej niti njihovega zdravljenja ni mogoče odložiti na prihodnje leto. (Slišati je bilo za primer iz Grosupljega, ko so stroški za zdravljenje dečka, ki mu je odrezalo obe nogi, znašali toliko, kolikor plan te občinske zdravstvene skupnosti.)

V poročilu, ki so ga delegati prejeli skupaj z vabilom na sejo, je bilo prikazano, da so občinske

zdravstvene skupnosti v letu 1985 poslovale pozitivno, na seji sami pa je bilo slišati drugačne podatke. Gre namreč za to, da je služba družbenega knjigovodstva z dopisom 27. februarja obvestila zdravstvene skupnosti o nekaterih spremembah, ki naj bi jih upoštevali pri sestavi bilance. Tako je ob enakih stroških in izdatkih prišlo po novem do tega, da naša občinska zdravstvena skupnost izkazuje skoraj 115 milijonov dinarjev izgube.

Nekateri delegati niso mogli razumeti tega početja SDK, dokler ni predsednik zbora uporabnikov razložil, da je vsa zadeva pravzaprav v tem, da je zaradi inflacije v blagajne zdravstvenih skupnosti, kljub znižanju prispevne stopnje v decembru,

prišlo več denarja, kot je bilo načrtovano. Seveda so bili zaradi inflacije večji tudi stroški, vendar to zvezne administracije prav nič ne zanima, saj spremlja le prihodke sisov. Tisti del denarja, ki je bil s predpisom SDK izločen kot prihodek zdravstvenih skupnosti, je zdaj na posebnem računu, kaj se bo dogajalo z njim, pa

Omenimo naj še, da so sporočili in s tem tudi nalagam za to in za prihodnja leta dodali še misel, da bi morali tako, kot spremljamo število bolniških izostankov pri zaposlenih, slediti tudi obsevnosti predšolskih in šolskih otrok.

Zdravstveni dom Moste je namreč opravil analizo, iz katere je bilo razvidno, da je obsevnost teh dveh kategorij otrok v okolici Toplarne precej večja, kot pa znaša povprečje za Slovenijo.

še ni znano. Zato so delegati sprejeli tako poročilo, kot je bilo sprva predlagano, pooblastili pa so koordinacijski odbor, da sprejme vse potrebne sklepe, ki bodo morebiti še potrebni v zvezi

s poslovanjem zdravstvenih skupnosti v lanskem letu.

Ker so delegati hkrati s poročilom sprejeli tudi sklep o povišanju osebnih dohodkov iz indeksa 182 na 185 za leto 1985, da bi pač dohiteli dvigovanje plač v gospodarstvu, se ni bilo mogoče izogniti tudi razpravi o nizkih osebnih dohodkih v zdravstvu.

Na noben način delavci v zdravstvu ne morejo vplivati na boljši osebni dohodek, kot to lahko storijo delavci v gospodarstvu, je poudarila ena izmed delegatkih zborov izvajalcev. V isti sapi govorimo o razbremenitvi gospodarstva, označujemo zdravstvo kot porabo, obenem pa se zavzemamo za kvalitetne zdravstvene storitve, kar pa seveda ni združljivo, so povedali tudi drugi.

Zakaj je bilo na primer že kar v resoluciji zapisano, da morajo osebni dohodki v zdravstvu (in seveda tudi v drugih družbenih dejavnostih) zaostajati za osebnimi dohodki v gospodarstvu? Mar je delo zdravnika manj vredno od dela inženirja?

DARJA JUVAN

● DELEGATI STANOVANJSKEGA SISA O SVOJEM DELU

Plan stanovanjske graditve izpolnjen 97-odstotno

Ker je bila seja skupščine naše samoupravne stanovanjske skupnosti 11. marca zadnja v tem mandatu, je bila osrednja točka dnevnega reda obravnava poročila o delu skupščine in organov tega sisa v letih 1982—1986 ter izpolnitve delovnega načrta te skupnosti v lanskem letu. Delegati so sprejeli še finančni načrt in osnutke delovnih načrtov skupščine, odborov in komisij tega sisa za letošnje leto. Do konca maja pa so tudi podaljšali rok za prijavo na 13. razpis posojil iz družbenih sredstev vzajemnosti za kreditiranje nakupa stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni in zasebni lasti. Po prejšnjem sklepu naj bi se ta rok iztekel konec tega meseca, vendar se je bilo hati, da — glede na novo srednjeročno obdobje — do tega datuma še ne bi bilo vse pripravljeno.

Kot je dejal dosedanjí predsednik skupščine stanovanjskega sisa naše občine Slavko Drlje, je delo tega sisa v obdobju 1982—1986 najbolj vidno na področju graditve, gospodarjenja in hišne samouprave. Uveljavili smo soinvestitorstvo, vendar smo ga lani zaradi težav pri plačilih izvajalcev za gradbena dela opustili in prešli na tako imenovani proizvodni princip gradnje. Dobri so tudi rezultati

prenovne in modernizacije stanovanjskih objektov, saj smo v občini ta plan izpolnili stoođstotno.

V letih 1981 do 1985 smo v naši občini zgradili 3340 stanovanj in stanovanjskih hiš in tako plan izpolnili 97-odstotno. Posebej kaže opozoriti, da se je naš odbor za graditev zelo prizadeval za sprejetje pravilnika o urejanju medsebojnih razmerij pri ugotavljanju cen stanovanj na ob-

močju ljubljanskih občin. Tu je bilo veliko težav zaradi visoke inflacije, saj so nekatera podjetja, ki so gradila v Novih Fužinah, poslovala z izgubo, ker so bili stanovanjski objekti prodani po prenižki ceni.

V minulem obdobju je samoupravna stanovanjska skupnost skupaj s SZDL ustanavljala skupnosti stanovalcev, rezultati pa niso bili ravno najboljši. Za to je del krivde tudi na strani zamotanih zakonskih predpisov, ki spreminjajo hišne svete v pravcata mala podjetja.

Zaradi pobude družbenega pravobranilca samoupravljanja iz leta 1984 je tudi naša stanovanjska skupščina obravnavala poročilo o inventuri solidarnostnih stanovanj v Ljubljani. V naši občini na tem področju ni bilo nepravilnosti.

V soseski Nove Fužine je bil opravljen najresnejši poskus uveljavljanja odnosov skupnega prihodka in dohodka med organizacijami, ki so gradile ta predel naše občine. Narejena je bila raziskovalna naloga in pripravljen je bil model za izračun deleža posameznih organizacij, nakazana je bila tudi vrsta rešitev, vendar se s temi prizadevanji zaradi raznih razlogov ni nadaljevalo.

V poročilu se seveda ni dalo izogniti tudi udeležbi delegatov na sejah. Sklepnost, zlasti zbora uporabnikov, je bila večkrat na meji. Vzrokov za to, je ugotov-

ljeno v poročilu, ne gre iskati le v neustreznosti strukturi delegacij, temveč tudi v tem, da je šlo večkrat le za potrjevanje sklepov, ki so jih pripravili skupni organi.

Bilo je torej premalo samoupravnega odločanja. Omeniti kaže, da se je pet delegacij udeležilo prav vseh sej skupščine samoupravne interesne skupnosti za stanovanjsko gospodarstvo, šest pa je bilo takih, ki na seje skupščine niso prišle niti enkrat.

D. J.

Bliža se občinski praznik

Naša občina ima svoj praznik 27. aprila. Ta dan je sicer tudi vselovenski praznik — dan Osvobodilne fronte, vendar ima naš praznik za temeljno osnovo še nastanek prve osvobojenega ozemlja med Lipoglavom in Zadvorom leta 1942.

Že v tradiciji je, da občinski praznik povežemo s praznikom Osvobodilne fronte in praznikom dela in ta lepi šopek praznikov počastimo s številnimi delovnimi pripevkami, kulturnimi, športnimi in družabnimi prireditvami. V kulturnem domu Španski borci pa je zadnja leta osrednja proslava, ki žal zaradi premalo prostora ni namenjena vsem občanom, temveč le delegatom zborov, vodstvom občinskih družbenopolitičnih organizacij, delegacijam pobratenih občin,

predstavnikom sosednjih in ljubljanskih občin, mesta Ljubljana, častnim članom in vidnejšim družbenopolitičnim delavcem. Na tej osrednji občinski proslavi so vsako leto podeljena tudi občinska priznanja, priznanja OF in priznanja najboljšim inovatorjem.

Prav v takem, že utečenem radu bo potekala tudi letošnja proslava. Tako je bilo dogovorjeno na sejah pripravljalnega odbora za občinsko proslavo, ki se je letos spet pod vodstvom Srečka Čoza stal za drugič. Vendar letošnjojevemu kulturnemu programu ne bo »dirigiral« on, temveč je ta naloga zaupana režiserki gledališke skupine Proga 13 Marjani Jevšjak.

Letošnja proslava naj bi zavzela z navdihom letošnjih obletnic, kot so 45-letnica začetka vstaje,

operacije in boleznin terjajo vedno nove in nove količine te najdražje tekočine... Sprašujem naprej. Kako posluša Zavod? Kako gre vse to? Vsak poseg, odvzem krvi, plazme, citofereza ima določen normativ, število faktorjev ali točk, na podlagi katerih opravijo obračun. Vendar to ni vse. Tu so tudi omejitve, ki so sicer povsem skregane z logiko. »Narediti moramo čimveč teh posegov, da je vedno na razpolago dovolj sveže krvi in sestavin, vendar imamo pri tem precej zvezane roke,« mi poskuša obrazložiti zdravnik. »Vsa stvar je precej komplicirana. Poglejte ta komplet za citoferezo, igle, ki vam tičijo v žilah, cevke, po katerih se pretaka kri v aparat in vrečke — vse to je uvoženo in stane okoli 150 dolarjev. Vse to je za enkratno uporabo in pri uporabi teh pripomočkov smo omejeni. Čimmanj jih moramo porabiti, da je manj stroškov. To pa pomeni, da bi največ privarčevali, če sploh ne bi delali...«

Tedaj se je spet oglašil alarm — to pot je označil konec posega. Medtem ko so si sestre dale opraviti s povezovalnim rokom, sem se zamislil. Tisti, ki si je izmislil vse te nesmiselne omejitve, je verjetno prebrščan, da nikoli ne bo potreboval kaklo podobno pomoč ali pa jo bo iskal tam na koncu Tržaške ceste... v Italiji ali v Švici, kot pravimo. Kaj res potrebujemo tako zdravstvo? In govorjenje, da je človek naše največje bogastvo, postaja vedno bolj privlačeno za lase. Varčujmo, vendar na pravem mestu in ne tako, kot že leta in leta: pri omejevanju zdravstvenih storitev in pri osebnih dohodkih zdravstvenih delavcev. Vse to v najslabši obliki in z vsemi posledicami pritiska na množico delavcev, ki bi ali bodo morali potegniti naš stabilizacijski voz iz besednega močvirja, v katerega se zaenkrat le še vedno globlje pogrezamo.

Včeraj zjutraj so me poklicali na delo, danes zjutraj so opravili natančne krvne preiskave in zdaj sem tu. Pogled mi zopet obliči na uri. Počasi se pomika čas. Samo naprej. Zdrav kot dren težko ležim takole pri miru in brez besed. Pozanimam se, kako vse skupaj deluje in rade volje mi povedo. In potem spet molk.

Gledam jih. Prijetni so, a vendar nekako ravnodušni, prijazni, a za tisti njihovi nasmehi kot da lebdí nekakšna grenkoba. Menjam temo. Beseda stieče o zdravstvu. Zavod za transfuzijo ni izjema. Osební dohodki so nizki. O njih se pravzaprav ne menijo dosti, čeprav se od njih zahteva maksimalno. Stalna prisotnost je več kot potrebna, vedno je treba biti na voljo, potrebe po krvi in njenih sestavinah naraščajo. Zavod je kot tovarna, vmesna postaja med prvostopenjskimi krvodajalci in Univerzičnim kliničnim centrom. Promejne nesreče, porodnišnica,

Odhajam. Za mano ostaja Zavod za transfuzijo, za menoj ostaja gradbišče nove porodnišnice, za menoj ostajajo ravnodušni obrazi sester in zdravnika. Odhajam in kljub misli, da bo moj današnji obisk lajšal ali celo reševal mlado življenje, me spreletava neprijeten občutek. Z menoj so si naredili lep dolarski strošek...

Zavod za transfuzijo, 18. februarja 1986 med polenajsto in trinajsto uro.

JOŽE PRAPROTNIK

● IZ POBRATENE OBČINE BILEČE

Samoprispevek v Bileči

Predzadnjega marca se bodo delovni ljudje in občani pobratene občine Bileča z referendumom odločili o uvedbi samoprispevka, katerega zbrana sredstva bi želeli nameniti ustvarjanju možnosti za hitrejšo produktivno zaposlovanje. Tako so se po podani pobudi in po razpravi v družbenopolitičnih organizacijah, delovnih kolektivih in krajevnih skupnostih odločili delegati vseh zborov občinske skupščine Bileča na skupni seji 27. februarja.

Kakor je zapisano v odločitvi o razpisu referenduma, naj bi obvezniki samoprispevka od 1. aprila 1986 naslednjih pet let izdajali 2 odstotka od čistih osebnih dohodkov in vseh drugih prejemkov iz delovnega razmerja, 5 odstotkov od katastrskega dohodka in poljedelstvu, poldrugi odstotek od osebne dohodke delavcev — samostojnih poklicev, 3 odstotke od bruto dohodkov za opravljene usluge in 10 odstotkov od prejemkov po pogodbah o delu. S samoprispevkom bi se tako v naslednjih petih letih zbralo približno 250 milijonov dinarjev.

Za nujnost uvedbe samoprispevka govori podatek, da je na spisku nezaposlenih pri njihovi občinski skupnosti za zaposlovanje 710 občanov in ta številka se vsak dan še povečuje. Med nezaposlenimi je največ mladih, vse večje pa je tudi število strokovnjakov. In le s samoprispevkom je moč narediti večji premik pri reševanju tega izredno perečega problema.

Sredstvi samoprispevka bo gospodarila skupščina samoprispevka, ki jo bo imenovala občinska skupščina s posebnim odlokom, in bo enkrat letno obveščala delovne ljudi in občane o zbranih sredstvih samoprispevka, o njihovem usmerjanju, uporabi in o drugih podatkih.

V Bileči so prepričani, da bodo delovni ljudje in občani tudi tokrat glasovali ZA samoprispevek, kajti to pomeni hitrejšo zaposlovanje in nova izhodišča za družbenoekonomski razvoj občine.

D. K.

(nadaljevanje s 1. strani)

še nekaj izrednih vsako leto; tako je imel IS leta 1984 46 rednih in 12 izrednih sej, lani pa 48 rednih in 11 izrednih sej. V letu 1984 je naprimer sprejel 1117 sklepov in sta do danes nerealizirana, le še dva. Lani je bilo sprejetih 1229 sklepov, odprtil pa je še 26 sklepov.

Obravnaval je prek 700 vsebinskih točk dnevnih redov in tudi vsa gradiva za skupščino mesta in skupščino SRS. Tudi predsednik občinske skupščine Niko Lukež je imel mnogo dobrih besed za delo IS in za medsebojno sodelovanje. Še posebno je poudaril vrednost pomoči delegatom za skupščino SRS pri oblikovanju zakonov in stališč do posameznih zadev in do sistematičnih, poglobljenih

obdelav posameznih vej našega občinskega gospodarstva, kot je bilo agroživilstvo, gradbeništvo itd. Zaželel je, da bi se taka kvaliteta in ustvarjalno sodelovanje ohranila tudi v prihodnje.

Podpredsednik občinskega sveta zveze sindikatov Ivan Lukman je delegate seznanil s stališči OS ZS do poročila o delu izvršnega sveta in upravnih organov, ki prav tako pohvalno govore o delu izvršnega sveta v tem obdobju, razen ob pridobivanju zemljišč za novo Zaloško cesto in za gradnjo podhoda pod železniško progo pri OŠ Vide Pregarc. Zaradi počasnosti pridobivanja zemljišč za Zaloško cesto so izrazili kritiko in nezadovoljstvo k delu izvršnega sveta tudi delegati na seji zbora krajevnih skupnosti — na tem zboru so bili nasploh

bolj skopi s pohvalami in bolj kritični tudi do dela upravnih organov.

V razpravi so sodelovali: Jože Valentincič, delegat KS Štepanja vas, Nada Muminovič, delegatka KS Zadobrova-Sneberje, Jože Polanc, delegat KS Klopce in Marjan Gostinčar, delegat KS Polje.

Delegat KS Štepanja vas je za upravne organe dejal, da se delavci občinskih upravnih organov še vse prevečkrat obnašajo kot pravi birokrati nasproti delovnim ljudem in občanom in da v občinski upravi prepočasni uvajamo avtomatsko obdelavo podatkov tako na področjih finančne in planiranja kot urbanizma in gradbeništva in da se na nekaterih področjih dela in naloge podvajajo.

Upravni družbeni svet za davčno politiko pa je dal več pri-

pomb in predlogov za izboljšavo dela, predvsem za razvoj obrti v občini. Ugotovil je, da o obrtništvu in njegovem razvoju v občini razmišlja občinska uprava za družbene prihodke in tudi predlaga ukrepe za njegov razvoj, drugi dejavniki, vključno s komitejem za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, pa se premalo vključujejo v razprave o obrti. Občinska uprava za družbene prihodke pa naj z obrtnim združenjem stori več za seznanjanje obrtnikov s predpisi, da ne bo neseznanjenost z njimi mogla biti vzrok njihovih kršitev. Bodoči obrtniki pa naj bi v prihodnje opravili preizkus poznavanja nekaterih najpomembnejših predpisov in šele nato naj bi dobili dovoljenje za opravljanje obrti.

S. G.

Soglasna podpora delu izvršnega sveta